

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Politické dějiny Východního Timoru od kolonialismu po nezávislost

Obor: Indonesistika, FF UK

Jméno řešitele: Nikol Valvodová

Jméno vedoucího: PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.

Předložená bakalářská práce si zvolila za své téma politickou historii Východního Timoru, a to od počátku 16. století do začátku nového tisíciletí, kdy jeden z nejmladších států světa vyhlásil nezávislost. Tento závěrečný elaborát, který je založen na analýze sekundární literatury, je rozdělen do čtyř kapitol. Ta první se krátce zaměřuje na situaci, která v archipelu panovala do příchodu Evropanů. Ve druhé kapitola autorka Nikol Valvodová vykresluje samotnou koloniální éru, během které zde Nizozemci a Portugalci soupeřili o kontrolu nad cizím územím, a popisuje odezvu domácího obyvatelstva. Další kapitola je již zaměřena na období po rozdělení ostrova na portugalskou a nizozemskou část a na japonskou okupaci, která zde během druhé světové války narušila evropskou suverenitu. Poslední část práce se zabývá obdobím od roku 1975, započaté indonéskou invazí na území bývalého Portugalského Timoru, až po samotný akt vyhlášení východotimorské nezávislosti v roce 2002.

Vyjma příliš stručné první kapitoly práce představuje solidní přehled politických dějin východní části Timoru, kde nechybí žádné důležité milníky. Autorka se navíc neomezuje na pouhý výčet událostí, ale snaží se nastínit socio-kulturní dopady pro tamější společnost a širší politické pozadí v regionu ostrovní jihovýchodní Asie. Kromě koloniálních dějin zahrnujících i portugalsko-nizozemské spory, které vedly k oslabení Portugalců a tudíž jejich soustředění se právě na Timor, je značná pozornost věnována 20. století, především klíčovým událostem, jako byly nástup režimu Estado Novo Antónia Salazara a jeho konsekvence pro samotný Portugalský Timor, japonská okupace, nezvládnutá portugalská dekolonizace a následná indonéská invaze, anexe a brutální okupace.

To vše je vysvětleno přehledným způsobem, kdy chronologicky řazené události na sebe logicky navazují a čtenář chápe proč. Domnívám se, že po faktické stránce nelze textu mnoho vytknout a že tato bakalářská představuje solidní analýzu sekundární literatury. Přestože diplomantka v úvodu zmiňuje relativní nedostatek literatury, zdá se, že ve svých rešerších byla poměrně úspěšná, neboť pracuje se slušným množstvím věrohodných zdrojů. Potud pozitivní stránky.

Práce ovšem má i své nedostatky. K drobným výtkám bych zařadil už zmíněnou přílišnou stručnost úvodní historizující části o pre-koloniálním Timoru, resp. jeho sociokulturních a politických poměrech. Je pochopitelné, že literatury na toto téma nedostatek, nicméně pokud píšeme o politických dějinách od 16. století, tedy od počátku koloniální éry, bylo by dobré více nastínit, na co konkrétně tato éra navazovala. Navíc závěrečná věta této pasáže je poněkud matoucí: „Důležitým článkem zde také byly vládnoucí rodiny, které pod sebou měly menší náčelníky dato.“ Nejsm si zcela jist, co tím autorka míní. *Dato* byli možná o stupeň nižší náčelníci než *liurai*, ovšem pak to mělo být lépe formulováno. Domnívám se, že šlo o náčelníky jednotlivých vesnic, kteří byli *liurai* podřízeni.

Dále po jazykové stránce se tato jinak zdařilá závěrečná práce jeví lehce nevyrovnaně. Někde najdeme uhlazené pasáže, jinde však věty, které mají „rozpadlou“ syntax, např.: „*Jejich první výprava, kdy v roce 1597 připluli do javánského Bantenu však nebyla moc úspěšná, přesto to pro Nizozemce znamenalo, že pro ně není nemožné do souostroví proniknout.*“ Asi by bylo správnější napsat např. „*jejich první výprava, která připlula do Bantenu (čárka!), však nebyla moc úspěšná.* Problém s interpunkcí ovšem nemá jen autorka této bakalářské práce, ale většina jejích vrstevníků. To by však na vysoké škole a humanitním oboru zvláště pravidlem být nemělo. I následující věta se jeví podivně: „*Ztráta ostrovů koření však nebyla finálním ziskem pro dravé Nizozemce, kteří roku 1641 po dlouhém obléhání dobyli Malakku.*“ Smyslem sdělení patrně mělo být: „*Zisk ostrovů koření (získali ho Nizozemci, byli to Portugalci, kdo je ztratil) však nebyl poslední kořistí* (tak by asi měl znít správnější překlad původního anglického idiomu) *Nizozemců, kteří...*“ Takových míst je v práci povícero. Jde o klasickou situaci, kdy student sice rozumí anglickému textu, není však zcela schopen ho převést do „lidštiny“. Občas také najdeme i hrubku, viz strana 23: *Kvůli japonskému vyloštění se Holanďané stáhly...* Co na to říci... Snad jen to, že i přes tyto nedostatky je třeba ocenit zlepšení v kvalitě textu, zvláště pokud porovnáme první verze z léta 2019 a finální verzi BP. Každopádně do budoucna, např. pro diplomovou práci, je na těchto věcech třeba zapracovat.

Celkově vzato, pokud pomineme zmíněné jazykové nedostatky, které naštěstí na rozdíl od jiných prací nepůsobí vyloženě rušivě, představuje předložený závěrečný elaborát zdařilý pokus o shrnutí východotimorských politických dějin na 45 stranách, který prokazuje jak přehled autorky o tématu, tak i její schopnost analýzy historiografických textů. Vzhledem k výše uvedeným problémům práci hodnotím „výborně až velmi dobře“ a „doporučuji ji k obhajobě“.

V Praze 3. června 2020

PhDr. Tomáš Petřů, Ph.D.